

У 2012 році Консультаційна рада розглянула такі питання:

- встановлення вимог до аудиторських висновків, що подаються до Комісії при отриманні ліцензії на здійснення професійної діяльності на ринку цінних паперів;
- встановлення вимог до аудиторських висновків (звіту) при розкритті інформації компанією з управління активами про результати діяльності інститутів спільного інвестування (пайових та корпоративних інвестиційних фондів);
- встановлення вимог до аудиторського висновку при реєстрації випуску та проспекту емісії окремих видів цінних паперів, а також скасуванні реєстрації випуску;
- встановлення вимог до аудиторського висновку при проведенні Центральним депозитарієм щорічного аудиту своєї діяльності.

Крім того, розглядалися питання необхідності виконання розпорядження Кабінету Міністрів України від 22.02.2012 №157-р «Про створення умов для впровадження міжнародних стандартів фінансової звітності», враховуючи участь Комісії в розробці та затвердженні порядку підвищення кваліфікації з питань впровадження міжнародних стандартів фінансової звітності бухгалтерів, які підписують фінансову звітність.

Серед повноважень НКЦПФР також - ведення Реєстру аудиторських фірм, що здійснюється відповідно до рішення Комісії від 25.10.2012 № 1519 «Про затвердження Порядку ведення реєстру аудиторських фірм, які можуть проводити аудиторські перевірки професійних учасників ринку цінних паперів», що було зареєстровано в Міністерстві юстиції України 28 грудня 2012 р. за № 2213/22525. Зазначеним нормативним актом скасоване рішення Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 09.11.2006 № 1271 «Про затвердження Порядку ведення реєстру аудиторів та аудиторських фірм, які можуть проводити аудиторські перевірки фінансових установ, що здійснюють діяльність на ринку цінних паперів», відповідно до якого протягом 2012 року було видано 164 свідоцтва про внесення до реєстру аудиторів та аудиторських фірм, які можуть проводити аудиторські перевірки фінансових установ, що здійснюють діяльність на ринку цінних паперів.

Саморегулівні організації професійних учасників фондового ринку

Успішне функціонування фондового ринку безпосередньо залежить від системи його регулювання. Відповідно до Закону України «Про цінні папери та фондовий ринок» регулюванням фондового ринку займається держава та саморегулівні організації (СРО). Мета їх діяльності - це посилення дієвості саморегулювання, упорядкованості на фондовому ринку, дисциплінованості учасників ринку цінних паперів та захист прав учасників фондового ринку.

На кінець 2012 року в Україні здійснювали діяльність три СРО:

1. Професійна асоціація реєстраторів і депозитаріїв (ПАРД) - об'єднує юридичних осіб, що здійснюють професійну діяльність на фондовому ринку, а саме депозитарну діяльність (460 членів);
2. Українська асоціація інвестиційного бізнесу (УАІБ) - об'єднує юридичних осіб, що здійснюють професійну діяльність з управління активами інституційних інвесторів (351 член);

3. Асоціація «Українські фондові торговці» (АУФТ) - об'єднує юридичних осіб, що здійснюють професійну діяльність з торгівлі цінними паперами (680 членів).

Варто зазначити, що за останні кілька років Комісією було прийнято цілу низку нормативно-правових актів, які ставили нові вимоги до провадження діяльності на фондовому ринку. Тож виникла логічна потреба привести у відповідність до них та вдосконалити правові акти, які встановлюють вимоги до функціонування СРО. 27 грудня 2012 року Комісія прийняла рішення № 1925 «Про затвердження Положення про об'єднання професійних учасників фондового ринку», яке було зареєстровано в Міністерстві юстиції України вже 25 січня 2013 року за №182/22714. А у кінці лютого 2013 року регулятор зареєстрував низку інституцій як об'єднання професійних учасників фондового ринку та підтвердив їх статус як СРО. Зокрема, мова йде про ПАРД, УАІБ, АУФТ. До того ж, Асоціація «Фондове партнерство» здобула статус об'єднання професійних учасників, що здійснюють депозитарну діяльність та торгівлю цінним паперами.

Регулювання та контроль за професійною діяльністю на фондовому ринку

Система фондового ринку представлена значною кількістю професійних учасників фондового ринку. Так, станом на 31 грудня 2012 року, кількість ліцензій, які видано Комісією професійним учасникам фондового ринку на провадження професійної діяльності, становила 1 522; ці дані дещо менші показника 2011 року (1 679 ліцензій), що пов'язано з виконанням вимог Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення вимог до статутного капіталу професійних учасників фондового ринку». У той же час, можна стверджувати, що дещо меншою стає кількість реєстраторів як профучасників фондового ринку, у зв'язку з проведенням процедури дематеріалізації, тобто переведення цінних паперів із документарної форми існування у бездокументарну. Таким чином, станом на кінець минулого року кількість професійних учасників ринку цінних паперів становила 1 112 (з урахуванням суміщення певних видів професійної діяльності) (див. таблицю 41).

Таблиця 41

Динаміка кількості виданих ліцензій за видами професійної діяльності на фондовому ринку

Вид професійної діяльності на фондовому ринку	Кількість професійних учасників фондового ринку				
	Станом на 31.12.2008	Станом на 31.12.2009	Станом на 31.12.2010	Станом на 31.12.2011	Станом на 31.12.2012
Торгівля цінними паперами	815	737	763	733	647
Депозитарна діяльність зберігачів цінних паперів	256	297	372	384	369
Діяльність з ведення реєстрів власників цінних паперів	380	367	297	188	134
Діяльність з управління активами	411	389	361	360	358
Депозитарна діяльність депозитаріїв цінних паперів	2	3	2	2	2
Розрахунково-клірингова діяльність	2	3	2	2	2
Організація торгівлі	11	10	10	10	10
Усього	1877	1806	1807	1679	1522